

**Arbeiderbevegelsens
Informasjonskomité mot norsk medlemskap i EF**

EF- Pris- og forbrukerspørsmål

**Vi må regne med økte
forbruksutgifter som følge
av EF-medlemskap**

Renteutviklingen ved EF-medlemskap

Rentenivået i Norge er i dag lavere enn i EF-landene. Dette gjelder både på det private kredittmarked og på markedene for statlige kredittinstitusjoner. Eksempelvis er renten for nye stats- og statsgaranterte obligasjoner ca. 5,3 pst. i Norge mot ca. 7,7 pst. i gjennomsnitt for EF-landene. Det er urealistisk å regne med at vi kan holde en så stor rentemargin som 2,5 pst. i forhold til EF-landene når kapitalbevegelsene blir liberalisert. Deres medlemskap velges, kan vi vente at rentenivået i Norge blir omlag 2 pst. høyere enn det er i dag.

Ved utlån til spesielle formål blir det innenfor EF mulig å subsidiere renteutgifter direkte over statsbudsjettet. I prinsippet kan f.eks. Husbanklån subsidieres slik at boutgiftene ikke i særlig grad berøres ved at rentenivået heves.

Det er imidlertid tvilsomt om en slik subsidiering blir praktisk overkommelig. Staten har nå en

netto opplåning pr. år på ca. 3 milliarder kroner. Disse midlene lånes ut til statsbankene. Subsidiert av en rentemargin på 2 pst. gir en ekstra årlig utgift over statsbudsjettet på 60 millioner kroner for et enkelt års opplåning. Statens netto opplåning øker fra år til år, samtidig som gamle lån omplasseres til høyere rente. I løpet av en 10 års periode vil de ekstra utgifter være over 1 milliard kroner.

Rentesubsidiene vil som vi ser kunne bli en av de store utgiftsposter på statsbudsjettet. Det er derfor tvilsomt om en slik subsidiering i lengden kan opprettholdes.

Dette er i tilfelle utgifter vi alle må være med å betale gjennom beskatning. Disse midlene vil ved EF-medlemskap bli overført til kapitaleierne som økt inntekt. Ved en økning av rentenivået vil vi således også få en skjev over inntektsfordeling enn den vi nå har.

Prisutviklingen ved EF-medlemskap

I stortingsmeldingen om Norges tilslutning til EF er det regnet med at konsumprisindeksen vil stige med 3 poeng. Fellesskapet har etablert et høyere prisnivå for jordbruksvarer som vi må

tilpasse oss. Norge er netto importør av disse varene, og høyere priser gir dyrere import.

I markedsmeldingen heter det at Norge kan opprettholde melkesubsidiene. Det er uklart hvor

langt denne garantien strekker seg – og regner vi med bortfall av melkesubsidier og at rentenivået vil øke med ca. 2 pst., må vi ytterligere regne med økte forbruksutgifter som følge av

EF-medlemskap. Tar vi hensyn til dette, vil prisøkningen svare til en økning av konsumprisindeksen på 4 poeng. Og dette vil komme i tillegg til den prisstigning vi ellers ville ha hatt.

Forbruksutgifter, realinntekter og inntektsfordeling

En økning av konsumprisindeksen på 4 poeng gir økte forbruksutgifter på noe over 1 milliard kroner pr. år. For en familie på 4 personer, kan dette i gjennomsnitt gi en årlig økning på omlag 1000 kroner.

Økningen vil imidlertid fordeles forskjellig på ulike befolkningsgrupper. Spesielt vil den ramme familier som bruker en stor del av inntekten til mat, dvs. familier med mange barn eller lave inntekter. Prisøkningen har således klart uheldige sosiale virkninger.

Hvis vi skal drøfte utviklingen i realinntekt er det ikke nok å se på prisutviklingen, vi må også se på hvilke inntektsendringer som skjer samtidig. Spørsmålet er da om den sterkere prisstigning ved EF-medlemskap kan motvirkes ved omfordeling av pengeinntekter, eksempelvis ved inntektspolitiske tiltak.

Norge har en vesentlig jevnere inntektsfordeling enn de land vi eventuelt kommer sammen med i et utvidet EF. I publikasjonen

«Incomes in Postwar Europe», utgitt av FN's økonomiske kommisjon for Europa, er det gitt en oversikt over inntektsfordelingen i ulike europeiske land. Det vises her at i Norge har den tiendedelen av inntektstakerne som tjener mest, ca. 25 pst. av all inntekt i landet. I Storbritannia har denne tiendedelen ca. 30 pst. av all inntekt, i Frankrike 36–37 pst. og i Vest-Tyskland over 40 pst.

Med en stadig sterkere økonomisk integrasjon av EF-landene, vil inntektsfordelingen i Norge bli påvirket av inntektsfordelingen i de øvrige medlemsland. Dette gir en mer ujevn inntektsfordeling for Norges vedkommende. Vi har tidligere sett at den renteøkning som vil finne sted trekker i samme retning.

Setter vi dette sammen med de konklusjoner vi kom til når det gjaldt forbrukerprisene, vil fordelingen av realinntekt bli klart dårligere enn den vi har i dag. Dette vil gi større forskjell i livsvilkår mellom folk her i landet.

● HVA FOLKEAVSTEMNINGEN GJELDER

Vi blir stilt spørsmålet:

«Bør Norge bli medlem av De Europeiske Fellesskap?»

Svaret skal være ja eller nei. Folkeavstemningen er rådgivende.

Det er Stortinget som gjør det endelige vedtak.

● HVA FOLKEAVSTEMNINGEN IKKE GJELDER

Folkeavstemningen er ikke et spørsmål om tillit eller mistillit til Arbeiderpartiregjeringen.

I vedtaket på EF – landsmøtet i Arbeiderpartiet heter det:

«Uansett utfall av folkeavstemningen vil DNA – i samsvar med vårt program – uoppholdelig fortsette å kjempe for at vårt parti skal ha styring i de folkevalgte institusjoner.»

● DU KAN SI NEI

- Denne brosjyre er utgitt av Arbeiderbevegelsens Informasjonskomité mot norsk medlemskap i EF. Komiteen er dannet av Arbeiderpartimedlemmer og organisasjoner i arbeiderbevegelsen som rår til at det norske folk sier nei ved folkeavstemningen. I tillegg til Oslo-komiteen er det dannet en lang rekke såkalte AIK-komiteer rundt om i landet.

Framtredende tillitsmenn både i parti og fagbevegelse fra alle deler av landet slutter opp om vårt arbeid. Vi har det felles i EF-spørsmålet at vi tror et nei ved folkeavstemningen vil gavne norsk arbeiderbevegelse og landet.

Arbeiderbevegelsens Informasjonskomité mot norsk medlemskap i EF

Arbeidersamfunnets plass 1 – Oslo 1 – Tlf. 20 15 79 – Postgiro 21 13 37